

بررسی رابطه بین سررسید بدھی و قابلیت مقایسه صورت‌های مالی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۲/۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۲/۰۲

کد مقاله: ۱۴۰۰۲

سعید پاکدلان^{۱*}، علیرضا آذربراهمان^۲

فائزه باقری دادوکلائی^۳

چکیده

اعتباردهندگان به عنوان یکی از منابع تامین مالی در شرکت فراهم کننده منابع مالی کوتاهمدت و بلندمدت شرکت‌ها هستند. در این میان یکی از عوامل ریسک‌زا، تاریخ سررسید بدھی است که می‌تواند عاملی در نوسان ریسک زیان‌های وامدهی محسوب شود. همچنین با توجه به نظریه‌ی نمایندگی، سررسید بدھی می‌تواند نقش ناظارتی بر رفتار مدیریت را ایفا نماید. هدف اصلی این پژوهش بررسی رابطه میان سررسید بدھی و قابلیت مقایسه صورت‌های مالی است. بدین منظور تعداد ۹۱ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران برای سال‌های ۹۸ تا ۹۲ انتخاب گردیدند. برای آزمون فرضیه‌ها از تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد قابلیت مقایسه صورت‌های مالی با سررسید بدھی رابطه معناداری دارد. از سوی دیگر نتایج نشان داد عوامل اندازه شرکت، سود غیرعادی و اهرم مالی با سررسید بدھی رابطه معناداری دارند.

واژگان کلیدی: سررسید بدھی، قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، اهرم مالی

۱- دانش آموخته دکتری حسابداری دانشگاه مازندران و استادیار گروه حسابداری موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی شاندیز، مشهد (نویسنده مسئول) saeedpakdelan@shandiz.ac.ir

۲- دانشجوی دکتری حسابداری دانشگاه مازندران و عضو هیئت علمی گروه حسابداری موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی شاندیز، مشهد

۳- کارشناسی ارشد مدیریت مالی موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی شاندیز، مشهد

بر اساس هیئت استانداردهای حسابداری مالی، قابلیت مقایسه صورت‌های مالی به معنای کیفیت اطلاعاتی است که به سرمایه‌گذاران امکان می‌دهد تا شباهت‌ها و تفاوت‌های عملکرد مالی شرکت‌ها را شناسایی کنند، در اینصورت اطلاعات بددست آمده برای سرمایه‌گذاران مفیدتر خواهد بود (هیئت استانداردهای حسابداری مالی، ۱۹۸۰).

در این مقاله رابطه بین قابلیت مقایسه صورت‌های مالی با سرسید بدھی مورد بررسی قرار گرفته است. سرسید بدھی از عناصر مهم در سیاست مالی شرکت‌ها می‌باشد. تامین مالی از طریق بدھی، یکی از عوامل مهم در تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاری است (بارکلی و همکاران، ۲۰۰۳؛ بیلت و همکاران، ۲۰۰۷). علاوه بر این، انتخاب شرکت برای سرسید بدھی با دارایی‌های نقدی آن (هارفورد و همکاران، ۲۰۱۴)، تصمیمات سرمایه‌گذاری (عیوضیان و همکاران، ۲۰۱۵؛ المیدا و همکاران، ۲۰۱۲) و کیفیت اعتباری شرکت مرتبط است (گوپالان و همکاران، ۲۰۱۴؛ هه و شانگ، ۲۰۱۲).

بطور کلی بررسی اینکه آیا قابلیت مقایسه صورت‌های مالی در تعیین سررسید بدھی نقشی دارد یا خیر بسیار مهم است. استفاده از بدھی کوتاه‌مدت فرصت رفتار متقلبانه و سودجویی را از مدیران می‌گیرد و نقش نظارتی و کنترل بر عملکرد مدیران دارد. در مقایسه با بدھی بلندمدت، تامین مالی با بدھی کوتاه‌مدت، شرکت‌ها را وادار به گزارش ادواری عملکرد و ریسک عملیاتی خود به اعتبار دهنگان: م. کند و شفاقت اطلاعات، افایش، مدد (احاجی و میتومن)، ۱۹۹۵، هدیس، ۱۰، اولیه، ۱۹۹۰.

در همین حال، قابل مقایسه بودن صورت‌های مالی، با کاهش هزینه تحقیق و افزایش کیفیت و کمیت اطلاعات در دسترس سرمایه‌گذاران، موجب کاهش عدم اطمینان و تسهیل نظارت بر ارزیابی عملکرد مدیران می‌گردد (فرانکو و همکاران، ۲۰۱۱؛ کیم و همکاران، ۲۰۱۳؛ چن و همکاران، ۲۰۱۸).

قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، باعث می‌شود که کیفیت گزارشگری مالی افزایش یابد و در نهایت، از عدم تقارن اطلاعاتی کاسته شود (دووس و همکاران، ۲۰۱۸). با کاهش مشکلات نمایندگی از طریق وجود قابلیت مقایسه، نیاز به کاهش آن‌ها از طریق مکانیسم‌های استقراری شرکتی، کمتر می‌شود. بعلاوه، استفاده زیاد از تامین مالی بدھی کوتاه‌مدت، شرکت را در معرض ریسک جابجایی بالاتری قرار می‌دهد و متعاقباً منجر به کاهش کیفیت اعتباری می‌شود (هه و شانگ، ۲۰۱۲؛ گوپلان و همکاران، ۲۰۱۴). بنابراین، برای شرکت‌هایی که صورت‌های مالی قابل مقایسه ارائه می‌کنند، بدھی کوتاه‌مدت ممکن است کمتر از بدھی بلندمدت ترجیح داده شود، زیرا چنین شرکت‌هایی انگیزه‌های قوی برای کاهش عدم اطمینان شرکت‌کنندگان در بازار بدھی در مورد ریسک اعتباری خود دارند (کیم و همکاران، ۲۰۱۳).

از آنجایی که منافع مدیران با مالکان و اعتباردهندگان همسو نمیباشد، عدم تقارن اطلاعاتی به وجود میآید. یکی از راهکارهای رفع عدم تقارن اطلاعاتی، کوتاهتر شدن سرسید بدھی میباشد (فلاح، ۱۳۹۲؛ بال و همکاران، ۲۰۰۸). استفاده از بدھی کوتاهمدت موجب میگردد تا اعتباردهندگان بر عملکرد مدیران نظارت داشته باشند و همین امر عدم تقارن اطلاعاتی را کاهش میدهد (دیاموند، ۱۹۹۳؛ کیل و نو، ۱۹۹۰). کیفیت گزارش‌های مالی از اهمیت بسزایی برخودار هستند، زیرا اطلاعات لازم را برای ارزیابی وضعیت مالی، اقتصادی و پیش‌بینی وضعیت آینده شرکت فراهم میکند (بیدل و همکاران، ۲۰۰۹؛ وردی، ۲۰۰۶). اگر شرکت از کیفیت گزارشگری بالایی برخودار باشد، مدیر تحت نظرات بهتری قرار میگیرد و در نتیجه عدم تقارن اطلاعاتی و مخاطرات اخلاقی کاهش میباید (بیدل و هیلاری، ۲۰۰۶). شرکت‌های دارای صورت‌های مالی با قابلیت مقایسه بالا، با کاهش عدم تقارن اطلاعاتی روپرو هستند زیرا در اینصورت ارتکاب تقلب برای مدیران سخت شده و شناسایی آن‌ها سریع‌تر میشود (کیم و همکاران، ۲۰۱۳). با کاهش عدم تقارن اطلاعاتی، نظارت بهتری را میتوان بر بدھی‌های کوتاهمدت اعمال نمود، زیرا به دلیل کیفیت گزارشگری بالا، اعتباردهندگان احساس نیاز کمتری نسبت به نظارت بر قرارداد بدھی کوتاهمدت خواهد داشت. سرسید کوتاهمدت به دلیل افزایش در تکرار قراردادهای، نقش نظارتی بر عملکرد مدیران دارد (غمایز و بالستا، ۲۰۱۳).

کیفیت گزارشگری مالی برای کاربران از اهمیت زیادی برخوردار است. در مقابل سایر ویژگی‌های کیفی، قابلیت مقایسه اطلاعات حسابداری، نقش موثرتری در تصمیم‌گیری برای محافظت از منافع طلبکاران و سهامداران ایفا می‌کند (سو و یانگ و دوتا، ۲۰۱۸). قابلیت مقایسه موجب می‌گردد سرمایه‌گذاران بر استفاده مدیران از منابع شرکت نظارت داشته باشند در نتیجه ارزش سهامداران افزایش می‌یابند (کیم و همکاران، ۲۰۲۰).

قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، کیفیت گزارشگری مالی را افزایش و در نتیجه عدم تقارن اطلاعاتی را کاهش می‌دهد. در صورتی که شرکت دارای صورت‌های مالی مقایسه پذیر باشد، انتظار می‌رود منابع مالی خود را از خارج از شرکت، با هزینه کمتری تامین نماید. درنتیجه نگهداری منابع مالی می‌باید (حیب و همکاران، ۲۰۱۷). در صورتی که شرکت از طریق بدھی تامین مالی انجام دهد، به دلیل اینکه منابع کمتری تحت کنترل مدیریت است احتمال استفاده از منابع در سرمایه‌گذاری‌هایی که سودآور نیستند کاهش می‌باید و به دلیل صرفه‌جویی مالیاتی، نسبت به سایر منابع تامین مالی ارجحیت دارد (خردیار و وزیری، ۱۳۹۷).

۱-۱- سرسید بدھی

نتایج تحقیقات نشان می‌دهند که سرسید منابع مالی شرکت، زمینه‌های پیش بحران را برای بحران‌های مالی جهانی آماده ساخته است. اغلب شرکت‌ها به نوعی از بدھی در ساختار سرمایه خود استفاده می‌کنند. ساختار بدھی، (منظور از ساختار بدھی در ادبیات مالی ساختار زمانی سرسید بدھی ها است) یکی از شاخص‌های مهم تعیین کننده موفقیت شرکت است و باعث رشد پایدار شرکت می‌شود (مادان، ۲۰۰۷). از اینرو، تصمیمات معطوف به ساختار بدھی برای بقای تجاری شرکت حیاتی هستند (احمد شیخ و ونگ، ۲۰۱۱). ساختار بدھی در ادبیات مالی ساختار زمانی سرسید بدھی‌ها است. براساس سرسید، بدھی‌ها در ساختار مالی شرکت به دو گروه بدھی بلندمدت (با سرسید بیش از یکسال) و بدھی‌های کوتاه‌مدت (با سرسید کمتر از یکسال) تقسیم می‌گردد. میزانی از این دو گروه که شرکت در ساختار خود می‌گنجاند ساختار سرسید بدھی نامیده می‌شود (ترا، ۲۰۱۱). سرسید بدھی به محدودیت‌های زمانی و مالی شرکت در راستای توان تامین هزینه‌ها و بهره‌های ناشی از ایجاد بدھی اشاره می‌کند (کیفیه و همکاران، ۲۰۱۶). این نسبت از تقسیم کل بدھی‌های کوتاه‌مدت بر کل بدھی‌ها حاصل می‌شود (فانگ و گودوین، ۲۰۱۳؛ حاجیها و اخلاقی، ۱۳۹۱). استفاده از بدھی کوتاه مدت، سازو کاری است که عدم تقارن اطلاعاتی و هزینه‌های نمایندگی را بین سهامداران، اعتباردهندگان و مدیران می‌تواند کاهش دهد. همچنین سرسید کوتاه‌مدت بدھی‌ها، ابزاری برای کنترل فعالیت مدیران است؛ زیرا آن‌ها را به مذاکرات بیشتر با اعتباردهندگان ترغیب می‌کنند. در چنین شرایطی، اعتباردهندگان با مدیران، روابط بیشتر و نزدیک‌تری دارند و عملکرد شرکت‌ها را در دوره‌های ابتدایی قرارداد بدھی می‌تواند ارزیابی کرده و براین اساس، در خصوص تمدید شرایط قرارداد یا تغییر آن تصمیم‌گیری کنند. بدین ترتیب انتظار می‌رود به کارگیری بدھی‌های کوتاه‌مدت (با سرسید کوتاه‌تر) با کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و ریسک گزینش نادرست به نظرات بر رفتار سرمایه‌گذاری مدیران و در نتیجه افزایش کارایی سرمایه‌گذاری منجر شود (اورتیز و پناس، ۲۰۰۸). شرکت‌ها از بدھی کوتاه مدت به عنوان سازو کاری برای علامت دادن کیفیت خود به بازار استفاده می‌کنند (الوک، ۲۰۱۰) و بدھی‌ها با سرسید کوتاه برای کاهش مشکلات عدم تقارن اطلاعاتی نیز می‌تواند استفاده شود (اورتیز و پناس، ۲۰۰۸؛ برگر و اولد، ۱۹۹۸). علاوه بر این به زعم برخی پژوهشگران نظریه چیلز و همکاران (۲۰۰۵) و چن و همکاران (۲۰۱۱) انعطاف پذیری بیشتر بدھی‌های کوتاه‌مدت در بهبود بخشیدن به ناکارایی سرمایه‌گذاری مفید است.

۱-۲- قابلیت مقایسه صورت‌های مالی

یکی از خصوصیات کیفی صورت‌های مالی قابلیت مقایسه آن است. برای دستیابی به این خصوصیت، ثبات رویه در نحوه عمل حسابداری طی هر دوره مالی و نیز از یک دوره مالی به دوره مالی بعد ضروری است. از طرف دیگر، در بخشی دیگر از استانداردهای حسابداری تأکید شده است: صورت‌های مالی باید در برگیرنده اقلام مقایسه‌های دوره قبل باشد؛ به جز در مواردی که یک استاندارد حسابداری نحوه عمل دیگری را مجاز یا لازمی کرده باشد (کیته توینن استانداردهای حسابرسی، ۱۳۸۸). قابلیت مقایسه یکی از ویژگی‌های کیفی اطلاعات مالی است که میزان تشابه انتخاب‌های حسابداری دو یا چند شرکت را توصیف می‌کند و نشان‌دهنده رابطه بین اطلاعات دو یا چند بخش است (هیئت استانداردهای حسابداری مالی، ۱۹۸۰). قابلیت مقایسه، همچنین کیفیت اطلاعات را نشان می‌دهد و کاربران را قادر می‌سازد تا شباهت‌ها و تفاوت‌های عملکرد مالی دو شرکت را تشخیص دهند (فرانسیس، پیناک و واتانب، ۲۰۱۳). بیشترین شباهت شرکت‌ها در یک صنعت، از عوامل اقتصادی مشترک نشست می‌گیرد، از این رو، مقایسه سود شرکت‌های فعال در صنایع مشابه، باید به راحتی امکان‌پذیر باشد (حبیب، حسن و الهادی، ۲۰۱۷). قابلیت مقایسه یک مفهوم نسبی یا مقایسه‌ای بوده و مانند سایر ویژگی‌های حسابداری یک معيار مطلق یا مستقل نیست (سان، ۲۰۱۶). براساس بیانیه مفهومی شماره ۸ چارچوب مفهومی گزارشگری مالی قابلیت مقایسه یکی از ویژگی‌های ارتقاء دهنده کیفیت گزارش‌های مالی به شمار آمده و به اینصورت تعریف شده است: «ویژگی کیفی اطلاعات است که استفاده کنندگان را قادر به شناسایی و درک شباهت‌ها و تفاوت‌های بین دو مجموعه از پدیده‌های اقتصادی می‌کند».

دو شرکت صورت‌های قابل مقایسه‌ای خواهند داشت که نحوه این ترسیم بکسان باشد؛ به عبارت دیگر، اگر شرکت‌ها ارقام حسابداری یکسانی را برای واقعیت اقتصادی یکسان و ارقام حسابداری متفاوتی را برای واقعیت اقتصادی متفاوت گزارش کنند؛ شاهد صورت‌های مالی قابل مقایسه خواهیم بود (هیئت استانداردهای حسابداری مالی آمریکا، ۲۰۱۰). هیئت اصول حسابداری (۱۹۷۰) تأکید کرده است که «قابل مقایسه بودن را جزء مهم‌ترین اهداف حسابداری مالی می‌داند...». هیئت استانداردهای حسابداری مالی (۱۹۸۰) در بیانیه مفهومی شماره ۲ خود بیان کرده است که «تصمیم‌های سرمایه‌گذاری و اعتباردهی، اساساً مستلزم ارزیابی فرصت‌های جایگزین است و اگر اطلاعات قابل مقایسه در دسترس نباشد، نمی‌توان تصمیم‌های آگاهانه اتخاذ نمود». شرکت‌هایی که عدم تقارن اطلاعاتی زیادی دارند با کاهش ارزش بیشتری (به دلیل نرخ تنزیل بیشتر) مواجه می‌شوند که این مسئله، به کاهش انگیزه مدیران برای نگهدارش وجه نقد می‌انجامد. قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، باعث می‌شود که کیفیت گزارشگری مالی افزایش باید و در نهایت، از عدم تقارن اطلاعاتی کاسته شود و از این طریق، ریسک نگهدارش وجه نقد با ارزش

گذاری کمتر را کاهش می‌دهد و در نتیجه، این میانجی گری، به شکل‌گیری رابطه مثبت بین قابلیت مقایسه و نگهدارش وجود نقد منجر می‌شود (حبیب و همکاران، ۲۰۱۷). از دیدگاه قابلیت مقایسه (در رابطه با نظریه توازن ایستا و سلسه مراتب)، افزایش قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، شباختها و تفاوت‌های شرکت‌های مختلف را بر جسته‌تر می‌کند و با افزایش کمیت و کیفیت کلی اطلاعات برای استفاده‌کنندگان برونو سازمانی، عدم تقارن اطلاعاتی بین شرکت و سرمایه‌گذاران را کاهش می‌دهد (دی فرانکو و همکاران، ۲۰۱۱؛ حبیب و همکاران، ۲۰۱۷). بنابراین انتظار می‌رود شرکت‌هایی که دارای صورت‌های مالی مقایسه‌پذیرند با هزینه کمتری بتوانند منابع مالی مورد نیاز خود را از خارج از شرکت تأمین کنند و بدین ترتیب، نیاز کمتری به نگهدارش و چه نقد داشته باشند (حبیب و همکاران، ۲۰۱۷). براساس نظریه اقتصاد سیاسی، واحدهای تجاری، کانون کنش‌های مقابل اقتصادی، اجتماعی و سیاسی میان گروه‌های مختلف هستند. بر پایه نظریه یاد شده، اطلاعات حسابداری برای حمایت از گروه‌های صاحب نفوذ در حوزه‌های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی تهیه می‌شوند؛ اطلاعاتی که صاحبان قدرت می‌توانند به کمک آن‌ها برای منافع شخصی اقدام کنند (آبسکرا، ۲۰۰۳). مطالعات مختلف نشان داده است که ساختارهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی می‌توانند رفتار مدیران، حسابرسان و سرمایه‌گذاران را نسبت به گزارش‌گری مالی تحت تأثیر قرار دهند (نیکومرام، بنی‌مهدی، رهنماei رودپشتی و کیاگی، ۱۳۹۲؛ معین الدین، یزدی، دین پژوه و زارع زاده، ۱۳۹۳؛ مرشدزاده، قربانی و شعبانی، ۱۳۹۳؛ محمدرضایی، منطقی و عباسی، ۱۳۹۶).

۲- مبانی نظری

سررسید بدھی نقش نظارتی بر رفتار مدیریت (بہ دلیل نظریہ نمایندگی) دارد. اعتباردهنگان با وجود اطلاعات صورت‌های مالی، برای تمدید سررسید بدھی تصمیم‌گیری می‌کنند. در صورتی که اطلاعات با کیفیت و قابل اتکا باشند اعتباردهنگان نیز نقش خود را ایفا می‌کنند. در صورتی که سررسید بدھی کوتاه مدت ابزاری باشد برای کنترل مدیریت، این بدن معناست که در آن شرکت اطلاعات با کیفیت ارائه نمی‌شود و یا تقبل در آن وجود دارد.

جنسن (۱۹۸۶) در نظریه خود که به عنوان «فرضیه جریان نقد آزاد» شناخته می‌شود مطرح می‌کند تأمین مالی از طریق بدھی به دلیل اینکه منابع کمتری تحت کنترل مدیریت است احتمال اتفاق منابع در سرمایه‌گذاری‌های غیرسودآور را کاهش و به دلیل واپسگی به بازار بدھی برای تأمین مالی جدید اضطراب حاکمیتی بر مدیریت را تحمیل می‌کند. همچنین تأمین مالی از طریق بدھی به دلیل صرفه جویی مالیاتی برای مدیران شرکت‌ها نسبت به سایر منابع تأمین مالی از ارجحیت برخوردار است (خردیار و وزیری، ۱۳۹۷).

اعتبار دهنگان همواره به عنوان یکی از منابع تأمین مالی در شرکت در نظر گرفته می‌شود لذا آن‌ها به منظور کاهش ریسک زیان‌های وامدهی اطلاعات مالی شرکت‌هایی را که متقاضی وام می‌باشند بررسی می‌نمایند تا بتوانند با تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی میزان وام پرداختی و هزینه بدھی را مشخص نمایند (رضایی و افروزی، ۱۳۹۳). حبیبی، حسنعلی پور، رحمان و فراز (۱۳۹۵) نشان دادند که شرکت‌هایی که از طریق بدھی‌های بلندمدت تأمین مالی می‌کنند هم در دوره تأمین مالی و هم در دوره قبل از آن سطح محافظه کاری را کاهش می‌دهد. بنابراین با توجه به این مطلب می‌توان نتیجه‌گیری کرد که با کاهش محافظه کاری کیفیت اطلاعات حسابداری افزایش می‌یابد و این امر با کاهش هزینه بدھی همراه بوده است (غنى زاده و همکاران، ۱۳۹۸). زمانی و انواری رستمی (۱۳۹۶)، نشان دادند که با افزایش سطح بدھی ابتدا جریان‌های نقد دستکاری شده کاهش و سپس افزایش می‌یابد، که دلیل کاهش آن را افزایش صورت‌های مالی با کیفیت، جهت کاهش هزینه بهره دانست (خردیار و وزیری، ۱۳۹۷). قابلیت مقایسه در بازار سرمایه و بدھی برای سرمایه‌گذاران و اعتبار دهنگان بسیار حائز اهمیت است، زیرا تصمیم‌های سرمایه‌گذاری و وامدهی بر ارزیابی فرصت‌ها یا پروژه‌های جایگزین مبتنی است و بدون وجود این اطلاعات قابل مقایسه نمی‌توان اقدام به اتخاذ تصمیم بهینه کرد (کیم، لی، لیو و یو، ۲۰۱۶). کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌ها به عنوان یکی از مهم‌ترین منافع کاربران گزارشگری مالی از جمله سرمایه‌گذاران، تحلیل گران مالی و استاندارد گذاران سبقه‌ای دیرینه دارد. در مقایسه با سایر ویژگی‌های کیفی، قابلیت مقایسه اطلاعات حسابداری می‌تواند نقش مؤثرتری را در تصمیم‌گیری برای محافظت از منافع طلبکاران و سهامداران ایفا کند (سو و یانگ و دوتا، ۲۰۱۸). با افزایش مقایسه، دارایی‌های نقدی شرکت برای سهامداران خارج، ارزش بیشتری دارد، هزینه‌های سرمایه‌ای بیشتر به ارزش سهامداران کمک می‌کند. مقایسه، نظارت سرمایه‌گذاران بر استفاده مدیران از منابع شرکتی را تسهیل می‌کند، که این امر ارزش سهامداران را افزایش می‌دهد (کیم و همکاران، ۲۰۲۰).

٣ - يشنه

۱-۳ پیشینه خارجی

ترونگ (۲۰۲۰) به بررسی رابطه ساختار سرسید بدھی و قابلیت مقایسه صورت‌های مالی پرداخت. دوره نمونه، از سال ۱۹۸۵ تا ۲۰۱۳ است. مشاهدات مربوط به شرکت‌های سودمند و مالی می‌باشد. روش انتخاب نمونه در مجموع ۳۷۲۰۳ مشاهده سالیانه شرکت برای ۵۲۹۹ شرکت منحصر به فرد است. نتایج بدست آمده بیان می‌کند که از لحاظ آماری یک رابطه منفی بین قابلیت

مقایسه صورت‌های مالی و بدھی کوتاه‌مدت وجود دارد و مقایسه صورت‌های مالی می‌تواند جایگزین استفاده از بدھی‌های کوتاه‌مدت شود.

وانگ و همکاران (۲۰۲۰) به بررسی میزان تأثیر ساختار سررسید بدھی یک شرکت بر هزینه وام‌های بانکی پرداختند. با بررسی وام‌های سندیکای ایالات متحده در سال‌های ۱۹۹۰ الی ۲۰۱۴، به این نتیجه رسیدند که ساختار سررسید بدھی، پس از محاسبه متغیرهای خاص شرکت و وام و اثرات ثابت شرکت، تعیین کننده اصلی اختلاف در وام است. طبق نتایج حاصل از این فرضیه شرکت‌های بارشد بالا هنگام افزایش نسبت بدھی کوتاه مدت، افزایش قابل توجهی در گسترش وام خود نسبت به شرکت‌های کم رشد تجربه می‌کنند. این یافته با نظریه جایگزینی دارایی مطابقت دارد که بدھی کوتاه‌مدت مشوق‌های ریسک پذیری مدیران/سهامداران را کاهش می‌دهد و منجر به کاهش ریسک شرکت می‌شود.

دانگ و همکاران (۲۰۱۸) با استفاده از داده‌ای مربوط به شرکت‌های آمریکایی طی سال‌های ۱۹۸۹ تا ۲۰۱۴ تأثیر بدھی‌های کوتاه‌مدت را بر ریسک سقوط قیمت سهام را مورد بررسی قرار دادند. آن‌ها نتیجه گرفتند که بین نسبت بدھی‌های کوتاه‌مدت و ریسک سقوط قیمت سهام رابطه منفی وجود دارد و این رابطه در بین شرکت‌های با مالکیت نهادی کمتر، برجسته‌تر است.

سو و همکاران (۲۰۱۸)، به بررسی تأثیر قابلیت مقایسه اطلاعات حسابداری بر هزینه تأمین مالی از طریق بدھی در شرکت‌های یازار سهام چینی از سال ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۳ پرداختند و از مدل دی فرانکو و همکاران (۲۰۱۱) برای اندازه‌گیری قابلیت مقایسه اطلاعات حسابداری برای شرکت‌ها استفاده کردند. قابلیت مقایسه اطلاعات حسابداری ثابت شد و بر ارتباط بین کیفیت اطلاعات حسابداری و هزینه تأمین مالی از طریق بدھی تأثیر گذاشت. یافته‌ها نشان داد که مقایسه پذیری اطلاعات حسابداری اثرات معکوس معناداری بر هزینه تأمین مالی از طریق بدھی دارد.

آیگان و همکاران (۲۰۱۷) در پژوهشی به بررسی تأثیر ساختار بدھی بر روی سرمایه گذاری شرکت‌ها در بازه زمانی ۲۰۰۶-۲۰۰۶ در بین ۱۳۵ شرکت ترکیه‌ای پرداختند. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که ساختار بدھی اثر مثبت و معناداری بر سرمایه گذاری‌های شرکت دارد. این اثر برای شرکت‌هایی با فرسته‌های رشد بالاتر نسبت به شرکت‌هایی با فرسته‌های رشد پایین قوی‌تر بوده است. هم‌سو با ادبیات موجود، این یافته‌ها از این حمایت می‌کند که سطحی بالاتر از بدھی‌های بلند مدت در ساختار کل بدھی، سرمایه گذاری‌ها را برای شرکت‌هایی با فرسته رشد بالاتر کاهش می‌دهند.

کیفیه و یعقوبی (۲۰۱۶) تحقیقی با عنوان تأثیر نوسان جریان نقدی بر ساختار سرمایه و استفاده از بدھی با سررسیدهای مختلف انجام داده‌اند. خلاصه این پژوهش بیان می‌دارد که تحقیقات تجربی در زمینه درک رابطه بین ساختار سرمایه و نوسان جریان نقدی دارای نتایج غیرقطعی و غیرقطعان هستند. به طور کلی، شواهد به دست آمده نشان می‌دهند که با ثابت بودن تمام عوامل دیگر، افزایش انحراف معیار از میانگین نوسان جریان نقدی سبب می‌شود که یک کاهش تقریباً ۲۴ درصدی در نسبت بدھی بلندمدت، یک کاهش ۲۶ درصدی در احتمال بدھی جاری در طول ۱۰ سال تا تاریخ سررسید و یک افزایش ۳۹ درصدی را در احتمال بدھی کوتاه‌مدت و بلندمدت جاری نشان می‌دهند.

جهاؤن و نی‌شی‌هارا (۲۰۱۵) در پژوهشی به مطالعه تأثیر سررسید بدھی بر تصمیم گیری‌های سرمایه گذاری شرکت‌ها پرداختند. یافته‌های حاصل از پژوهش نشان می‌دهد که سررسید بدھی کوتاه‌مدت با گسترش عملکرد مواجه می‌شود ولی سررسید بدھی بلندمدت باعث افزایش جریان نقدی موردنانتظار و کاهش عملکرد می‌گردد.

فوئن سانتا و پدرو (۲۰۱۴) به بررسی رابطه بین کیفیت گزارشگری مالی و سررسید بدھی با کارایی سرمایه گذاری در شرکت‌های بورس اوراق بهادر اسپانیا پرداختند و به این نتیجه دست یافتد که بهبود کیفیت اطلاعات حسابداری مشکل سرمایه گذاری بیشتر از حد مطلوب را مرتفع می‌کند و در عوض سررسید بدھی کوتاه‌مدت از طریق کاهش مشکل سرمایه گذاری بیشتر از حد مطلوب و سرمایه گذاری کمتر از حد مطلوب، کارایی سرمایه گذاری را بهبود می‌بخشد. همچنین آن‌ها به این نتیجه دست یافتد که کیفیت گزارشگری مالی و سررسید بدھی به عنوان سازوکارهایی با درجه مشابه از نظر جایگزینی در بهبود کارایی سرمایه گذاری محسوب می‌شود. به عبارت دیگر، اثر کیفیت گزارشگری مالی بر بهبود کارایی سرمایه گذاری برای شرکت‌های دارای بدھی با سررسید کوتاه‌مدت بسته به شرکت‌های دارای بدھی های بلندمدت بیشتر، ضعیف‌تر یا کمتر است.

نواز، کوریشی و آوان (۲۰۱۲)، به بررسی تأثیر کوتاه‌مدت و بلند مدت بدھی‌های خارجی بر رشد اقتصادی پاکستان طی دوره زمانی ۲۰۱۰-۱۹۸۰ پرداختند. نتایج این تحقیق با استفاده از آزمون هم ابناستگی یوهانسن و آزمون علیت گرنجری نشان دهنده وجود رابطه تعادلی بلندمدت بین بدھی‌های خارجی و رشد اقتصادی است. همچنین در کوتاه مدت بین بدھی‌های خارجی و رشد اقتصادی رابطه علیت دوطرفه وجود دارد.

کایرج و ترا (۲۰۱۲) به بررسی عوامل مؤثر بر سررسید بدھی شرکت‌های آمریکای جنوبی پرداختند. آن‌ها نمونه‌ای متشکل از ۳۵۹ شرکت غیرمالی آمریکای جنوبی را مورد مطالعه قرار دادند. یافته‌های پژوهش آن‌ها نشان می‌دهد که اندازه، مخاطره تجاری و نسبت دارایی‌های مشهود شرکت‌ها تأثیری عمده و مثبت بر سررسید بدھی آن‌ها دارند. اما سطح توسعه مالی به طور عمده با سررسید بدھی مرتبط نیست.

استفانا و همکاران (۲۰۱۱) عوامل تعیین کننده ساختار سررسید بدھی‌های شرکت‌های اوکراینی در یک بازار نوظهور را با مطالعه درباره ۴۵۰۰ شرکت در سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۰ بررسی کردند. یافته‌ها بر اهمیت نظریه نمایندگی، نقش‌شوندگی، علامت‌دھی و مالیات تأکید داشت.

الکوك و همکاران (۲۰۱۰) عوامل تعیین کننده سررسید بدھی در بازار سرمایه استرالیا را برای ۴۰۰ شرکت برتر در بورس اوراق بهادر استرالیا طی دوره ۱۹۸۹ تا ۲۰۰۶ بررسی کردند. آن‌ها با استفاده از مفروضات مدل مرتون، نشان دادند که اهرم در شرکت‌های استرالیایی رابطه مثبت با سررسید بدھی دارد.

عیوبضیان و همکاران (۲۰۰۵) نیز با کنترل سطوح کلی اهرم نشان دادند که ساختار سررسید بدھی اثر معنی داری بر تصمیمات سرمایه گذاری شرکت دارد. آن‌ها بیان کردند که درصد بالاتر بدھی بلند مدت نسبت به کل بدھی، سرمایه گذاری با فرصت‌های رشد بالا را کاهش می‌دهد ولی این رابطه برای شرکت‌های با فرصت‌های رشد پایین معنی دار نبود.

دمیر گوک، کانت و ماسکیمیوسچ (۱۹۹۹) عوامل موثر بر ساختار سررسید بدھی را در ۳۰ کشور بررسی کردند؛ این بررسی نشان داد که بین بازارهای در حال توسعه و توسعه یافته شباهت‌های زیادی وجود دارد.

۳-۲- پیشینه داخلی

سیدنژاد فهیم (۱۳۹۷) رابطه بین نسبت بدھی با سود و بازده دارایی‌ها در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران مورد بررسی قرار دادند. در این تحقیق نسبت بدھی از دیدگاه بدھی جاری، بدھی بلند مدت و کل بدھی در چهارچوب صنعت غذایی و آشامیدنی، وسایط نقلیه، ماشین آلات و تجهیزات لاستیک و پلاستیک را مورد بررسی قرار دادند. نتایج تحقیق بر مبنای مواردی که معنادار بوده‌اند به این شرح است که در صنعت غذایی و آشامیدنی بین نسبت بدھی به ویژه نسبت بدھی بلند مدت با سود پس از مالیات رابطه معکوس وجود دارد. در صنعت وسایط نقلیه بین نسبت بدھی با معیار عملکرد نرخ بازده دارایی‌ها (ROA) رابطه معکوس وجود دارد، در صنعت ماشین آلات و تجهیزات بین نسبت بدھی با سود پس از مالیات و نرخ بازده دارایی‌ها رابطه معکوس وجود دارد و در نهایت در صنعت لاستیک و پلاستیک نیز بین نسبت بدھی با سود پس از مالیات روابط بسیار ضعیف و با نرخ بازده دارایی‌ها رابطه ضعیف و معکوس وجود دارد.

پورزمانی و نوری (۱۳۹۷) ارتباط بین نسبت بدھی‌ها با سود و بازده سهام را در شرکت‌های بورس اوراق بهادر تهران بررسی کردند. در این پژوهش نسبت بدھی از دیدگاه بدھی جاری، بدھی بلند مدت و بدھی کل در ۵۳ شرکت نمونه با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج تحقیق نشان داد که در اکثر موارد همبستگی محاسبه شده بیانگر ارتباط ضعیف و معکوس بین نسبت بدھی‌ها و معیارهای عملکرد مالی (سود و بازده سهام) است.

نمایزی همکاران (۱۳۹۶) به بررسی تأثیر ساختار سررسید بدھی بر مدیریت سود مبتنی بر اقلام تعهدی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران پرداختند. یافته‌های پژوهش نشان داد که بین ساختار سررسید بدھی مدیریت سود بر مبنای اقلام تعهدی، ارتباط معنادار و مثبت وجود دارد. همچنین، بین ساختار سررسید بدھی مدیریت سود بر مبنای اقلام تعهدی در شرکت‌های با اعتبار بالا نسبت به شرکت‌های با اعتبار پایین، ارتباط معنادار قوی‌تری وجود دارد.

هاشمی و صمدی (۱۳۹۳)، به بررسی اثر کیفیت گزارشگری مالی و سررسید بدھی بر کارایی سرمایه گذاری در نمونه ای مشکل از ۱۰۴ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران، طی دوره زمانی ۱۳۸۶ الی ۱۳۹۱ پرداختند. محقق در تحقیق خود، بر اساس مبانی نظری و ادبیات موضوع به بررسی دو عامل اثرگذار بر کارایی سرمایه گذاری، یعنی کیفیت گزارشگری مالی و سررسید بدھی پرداخته است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه‌ها از مدل‌های رگرسیون چندمتغیره و داده‌های ترکیبی استفاده شده است. نتایج تحقیق حاضر حاکی از آن است که با افزایش کیفیت گزارشگری مالی و همچنین با کوتاه‌تر شدن سررسید بدھی، کارایی سرمایه گذاری بهبود می‌یابد. بنابراین، این یافته‌ها سازگار با مبانی نظری محقق در تحقیق خود است. همچنین اثر کیفیت گزارشگری مالی بر کارایی سرمایه گذاری برای شرکت‌هایی که سررسید بدھی کوتاه‌تر دارند، ضعیفتر است. به بیان دیگر تأثیر مثبتی که گزارشگری مالی با کیفیت و کوتاه بودن سررسید بدھی بر کارایی سرمایه گذاری دارند، تا حدودی جایگزین یکدیگر هستند.

کریمی و حفظی (۱۳۹۳) در پژوهشی به بررسی ارتباط میزان بدھی با رشد در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران با تأکید بر جریان‌های نقدی در بازه زمانی ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۱ پرداختند. یافته‌های حاصل از پژوهش بیان می‌کند که شرکت‌های با محدودیت مالی بالا حساسیت بالاتری به گرددش وجود نقد نشان می‌دهند و بین رشد و قرار گرفتن در مععرض بدھی ارتباط غیرخطی به شکل معکوس وجود دارد.

جاجیها و اخلاقی (۱۳۹۲) تأثیر ویژگی‌های هیات مدیره به عنوان معیار حاکمیت شرکتی را نیز بر ساختار سررسید بدھی بررسی کردند. هدف اصلی آن‌ها بررسی تأثیر اندازه هیات مدیره، درصد اعضای غیرموظف هیات مدیره و دوگانگی وظایف مدیر عامل بر ساختار سررسید بدھی بود. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها نشان می‌دهد که بین اندازه هیات مدیره و ساختار سررسید بدھی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. همچنین بین درصد اعضای غیرموظف هیات مدیره و ساختار سررسید بدھی رابطه

منفی و معنی داری وجود دارد. نتایج تحقیق بیانگر تأثیر هیات مدیره قوی بر تصمیمات تأمین مالی است. علاوه بر این بین متغیر دوگانگی وظیفه مدیرعامل با ساختار سرسید بدھی رابطه ای یافت نشد.

حاجیها و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهشی به بررسی عوامل موثر بر ساختار سرسید بدھی بر اساس برخی متغیرهای کلان اقتصادی پرداخته اند. یافته های پژوهش نشان می دهد که در سطح کل نمونه بین نرخ تورم و ساختار سرسید بدھی رابطه منفی معنی دار وجود دارد. همچنین بین ساختار سرسید بدھی و عرضه پول رابطه منفی و معنی دار وجود دارد. علاوه بر این بین ساختار سرسید بدھی با تولید ناخالص داخلی ارتباط مثبت و معنی دار وجود دارد. افزون بر این، آزمون فرضیه های پژوهش در بین صنایع مختلف به نتایج متنوعی متنه گردید. بنابراین به شرکت ها پیشنهاد می شود در دوره هایی که نرخ تورم بالا و تعییرات آن بلندمدت است و همچنین عرضه پول زیاد است در ساختار زمانی بدھی های خود بدھی کوتاه مدت را انتخاب کنند، زیرا هزینه های نمایندگی با این انتخاب کاهش خواهد یافت.

رحمیان و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهشی اظهار نظر حسابرسی تعديل شده و ساختار سرسید بدھی را مورد مطالعه قرار دادند. یافته های حاصل از پژوهش بیان گر عدم تأثیر معنی دار اظهار نظر حسابرسی تعديل شده بر سرسید بدھی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران است.

جبازاده و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهشی تأثیر ساختار بدھی بر محافظه کاری شرطی را در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران در بازه زمانی ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۷ مورد مطالعه قرار دادند. یافته های پژوهش حاکی از آن است که نسبت کل بدھی ها به کل دارایی ها بر محافظه کاری شرطی در مدل مبتنی بر رابطه سود و بازده تأثیر مثبت، در مدل مبتنی بر تعییرات سود بی تأثیر و در مدل مبتنی بر اقلام تمدیدی و جریان نقدی عملیاتی تأثیر معکوسی دارد.

حاجیها و اخلاقی (۱۳۹۱) در پژوهشی به بررسی عوامل موثر بر ساختار سرسید بدھی شرکت: آزمون تجربی تئوری نمایندگی و تئوری اهرم مالی پرداختند. یافته های پژوهش حاکی از این است که در سطح کل نمونه بین اندازه شرکت، مشهود بودن دارایی و فرucht رشد شرکت با ساختار سرسید بدھی رابطه مثبت وجود دارد. همچنین بین اهرم مالی و ساختار سرسید بدھی رابطه ای یافت نشد.

حاجیها و اخلاقی (۱۳۹۰) متغیرهای سودآوری، خط مشی تقسیم سود، ریسک تجاری و مالیات، به منزله عوامل مؤثر بر ساختار سرسید بدھی با درنظر گرفتن دو فرضیه ی علامتدهی و مالیات مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج بدست آمده بیانگر وجود رابطه مثبت بین خط مشی تقسیم سود و سودآوری با ساختار سرسید بدھی است. از طرف دیگر، بین نرخ مالیات و ساختار سرسید بدھی رابطه منفی وجود دارد. همچنین بین ریسک تجاری و ساختار سرسید بدھی رابطه ای معناداری پیدا نشد.

حاجیها و اخلاقی (۱۳۸۹) به ارائه مدلی برای تعیین ساختار سرسید بدھی شرکت های ایرانی بر اساس متغیرهای تولید ناخالص داخلی، نرخ تورم و عرضه پول پرداختند. یافته های حاصل از پژوهش بیانگر آن است که ارتباطی مثبت و معنی دار بین تولید ناخالص داخلی و ساختار سرسید بدھی وجود دارد. همچنین بین عرضه پول و ساختار سرسید بدھی رابطه ای معکوس وجود دارد. علاوه بر این بین نرخ تورم و ساختار سرسید بدھی ارتباطی تأیید نشد.

۴- فرضیه های پژوهش

با توجه به هدف این پژوهش، فرضیه ی زیر تدوین و مورد آزمون قرار خواهد گرفت: رابطه معناداری بین ساختار بدھی شرکت ها با قابلیت مقایسه صورت های مالی وجود دارد.

۵- جامعه و نمونه آماری پژوهش

جامعه آماری شامل کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران که از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ در بورس اوراق بهادر تهران بوده اند، که حائز شرایط زیر باشند:

۱. تاریخ پذیرش آن ها در بورس قبل از سال ۱۳۹۲ باشد و تا پایان سال ۱۳۹۸ نیز در فهرست بورس اوراق بهادر تهران باشند.
۲. در دوره مورد نظر تغییر فعالیت یا تغییر سال مالی نداده باشند.
۳. داده های مورد نظر این پژوهش برای آن ها در دسترس باشد.
۴. شرکت های انتخاب شده جزء بانک ها و مؤسسات مالی (شرکت های سرمایه گذاری، واسطه گران مالی، شرکت های هلدینگ و یزینگ ها) نباشند.

۶- الگو و متغیرهای پژوهش

۶-۱- مدل آزمون فرضیه ها (Model Specification)

برای آزمون فرضیه تحقیق از مدل زیر که توسط دی فرانکو و همکاران (۲۰۱۱) ارائه گردیده، استفاده می شود:

$$ST_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 FSC_{i,t} + \beta_2 Size_{i,t} + \beta_3 Market-to-book_{i,t} + \beta_4 Abnormal\ earnings_{i,t} + \beta_5 Asset\ maturity_{i,t} + \beta_6 Asset\ volatility_{i,t} + \beta_7 Leverage_{i,t} + \beta_8 R&D_{i,t} + \epsilon_{i,t}$$

رابطه (۱)

۷- متغیرها (Variable)

جدول ۱. توضیح متغیرهای الگوهای آزمون فرضیه

روش محاسبه	نام متغیر	نوع متغیر		نماد متغیر
		وابسته مستقل	کنترلی	
نسبت جمع بدھی جاری به کل بدھی	ساختار بدھی		×	ST _{i,t}
محاسبه قابلیت مقایسه صورت‌های مالی طبق رابطه	قابلیت مقایسه صورت‌های مالی		×	FSC _{i,t}
لگاریتم طبیعی جمع دارایی‌ها	اندازه شرکت	×		Size _{i,t}
ارزش بازار به ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام	نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری	×		Market-to-book _{i,t}
نسبت سود قبل از اقلام غیرعادی به ارزش بازار سهام	سود غیرعادی	×		Abnormal earnings _{i,t}
نسبت اموال، ماشین آلات و تجهیزات به جمع دارایی‌ها	سررسید دارایی	×		Asset maturity _{i,t}
نسبت انحراف معیار بازده سه ساله سهام به ارزش بازار دارایی‌ها	نوسان دارایی	×		Asset volatility _{i,t}
نسبت جمع بدھی‌ها به جمع دارایی‌ها	نسبت اهرمی	×		Leverage _{i,t}
نسبت هزینه تحقیق و توسعه به کل دارایی‌ها	هزینه‌های تحقیق و توسعه	×		R&D _{i,t}
	جزء باقیمانده یا خطا			$\varepsilon_{i,t}$

۱-۷- نحوه اندازه‌گیری متغیر وابسته

همانند تحقیق دی فرانکو و همکاران (۲۰۱۱)، سرسید بدھی شرکت i در سال t است که از نسبت بدھی جاری به کل بدھی‌های شرکت محاسبه می‌شود.

جلد ۶، شماره ۱ (پیاپی ۱۴) بهار ۱۴۰۰

۲-۷- نحوه اندازه‌گیری متغیر مستقل

برای اندازه‌گیری متغیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی از مدل دی فرانکو و همکاران (۲۰۱۱) استفاده گردید. دی فرانکو و همکاران (۲۰۱۱) معتقدند اگر دو شرکت دارای یک سیستم حسابداری مشابه باشند، صورت‌های مالی قابل مقایسه تولید می‌کنند. معیار قابلیت مقایسه صورت‌های مالی به صورت زیر به دست می‌آید:

$$Financial\ statements_i = f_i(Economic\ events_i) \quad \text{رابطه (۲)}$$

در رابطه بالا f_i پدیده‌های اقتصادی شرکت i را به تصویر می‌کشد. رابطه (۲) نشان می‌دهد دو شرکت وقتی دارای دو سیستم حسابداری قابل مقایسه‌اند که صورت‌های مالی مشابه‌ای را ایجاد کنند. همانند پژوهش دی فرانکو و همکاران (۲۰۱۱) از بازده سهام به عنوان شاخصی برای اثر خالص رویدادهای اقتصادی بر صورت‌های مالی شرکت و نیز از سود به عنوان شاخصی برای به تصویر کشیدن نتیجه سیستم حسابداری (یعنی صورت‌های مالی) بهره گرفته شد.تابع انگاشت زیر برای هر شرکت برآورد می‌شود. در این رابطه، متغیر وابسته سود خالص هر سال به ارزش بازار حقوق صاحبان سهام ابتدای دوره و متغیر مستقل بازده قیمت سهام همان دوره است.

$$Earnings_{it} = a_0 + \beta_0 Return_{it} + \varepsilon_{it} \quad \text{رابطه (۳)}$$

به منظور نزدیک کردن توابع دو شرکت از تابع حسابداری برآورد شده و برای برآورد سود فرض می‌شود دو شرکت بازده یکسانی دارند.

$$E(Earnings)_{iit} = a_i + \beta_i Return_{it} \quad \text{رابطه (۴)}$$

$$E(Earnings)_{ijt} = a_j + \beta_j Return_{it} \quad \text{رابطه (۵)}$$

در رابطه‌های بالا $E(Earnings)_{iit}$ سود مورد شرکت i از طریق تأثیرپذیری رویدادهای اقتصادی مشابه‌اش که در اینجا $Return_{it}$ است. برای به دست آوردن تفاوت بازده‌های مورد انتظار شرکت‌های i و j یعنی قابلیت مقایسه بین آن‌ها از رابطه (۶) استفاده می‌شود.

$$FSC_{ijt} = -\frac{1}{6} \sum_{t=5}^t |E(Earnings)_{iit} - E(Earnings)_{ijt}| \quad (6)$$

مقدار به دست آمده از رابطه (6) عددی منفی است و ارزش بیشتر در آن نشان دهنده قابلیت مقایسه حسابداری بیشتر می باشد.

۸- آماره های توصیفی

اولین مرحله تحلیل داده ها، توصیف یا تلخیص آن ها با استفاده از آمار توصیفی است. آمار توصیفی مجموعه روش هایی است که به خلاصه کردن، طبقه بندی، توصیف و تفسیر داده ها می پردازد. تحلیل توصیفی داده ها، صرفاً برای بررسی وضع یک گروه یا یک موقعیت بکار می روند، مواردی همچون وضعیت، نوع، توصیف داده ها و ... اما تحلیل روابط و تغییرات بین متغیرها و تحلیل مجموعه متغیرها برای تبیین علت از عهده آمار توصیفی خارج است و از مجموعه روش هایی که معمولاً برای بیان رابطه بین دو یا چند متغیر و تعمیم ویژگی های نمونه آماری به جامعه آماری تحت عنوان آمار استنباطی استفاده می شود.

جدول ۲. آمار توصیفی متغیرهای تحقیق برای شرکت های نمونه

انحراف استاندارد	حداقل	حداکثر	میانه	میانگین	تعداد مشاهده	نماد متغیر	تعریف عملیاتی
۰/۱۵۳۰۶	۰/۰۹۹۸۰۷	۱/۰.....	۰/۹۲۶۸۰۰	۰/۸۷۰۷۰۳	۶۳۷	ST	سررسید بدھی
۰/۰۶۴۸۱۱	-۰/۴۷۳۹	-۰/۰۰۰۳۵	-۰/۰۴۸۶۸	-۰/۰۶۹۱۳	۶۳۷	FSC	قابلیت مقایسه صورت های مالی
۱/۰۹۱۰۲۴	۱۰/۰۵۳۲۹۵	۱۹/۷۷۳۹۱	۱۴/۴۹۹۳۷	۱۴/۶۹۳۲۱	۶۳۷	Size	اندازه شرکت
۱۰/۹۵۳۰۸	۰/۰۵۲۰۰۰	۸۳/۶۱۲۰۰	۵/۲۲۶۰۰	۹/۲۸۰۷۴۱	۶۳۷	Market-to-book	ارزش بازار به ارزش دفتری هر سهم
۱/۳۲۱۳۰۹	۰/۰.....	۴/۶۹۸۰۷۰	۰/۶۱۲۶۳۲	۱/۰۶۱۹۵۴	۶۳۷	Abnormal earnings	سود غیرعادی
۰/۲۱۷۸۲۲	۰/۰۲۹۵۲۹	۰/۹۹۸۷۸۲	۰/۳۲۴۶۴۰	۰/۳۶۳۲۳۸	۶۳۷	Asset maturity	سررسید دارایی ها
۹/۰۲۰۸-۰۸	۰/۰.....	۱/۰۰-۰۶	۰/۰.....	۱/۸۳۸-۰۸	۶۳۷	Asset volatility	نوسان دارایی ها
۰/۲۱۶۰۸۷	۰/۰۰۳۷۴۳	۰/۹۲۰۰۰	۰/۳۴۲۶۱۴	۰/۳۷۴۰۸۳	۶۳۷	Leverage	اهرم مالی
۰/۰۰۵۶۷۲	۰/۰۱۲۹۹	۰/۰۵۸۱۴۲۹	۲/۰۰-۰۶	۰/۰۰۱۳۸۷	۶۳۷	R&D	هزینه های تحقیق و توسعه

آماره های توصیفی تحقیق برای شرکت های نمونه در جدول فوق ارائه شده است. با توجه به اینکه تعداد شرکت های نمونه ۹۱ شرکت در ۷ سال در طی سال های ۱۳۹۲-۱۳۹۸ بررسی شده، تعداد مشاهدات در داده های تابلویی ۶۳۷ مورد است.

۹- آزمون مانایی

براساس این نتایج، فرضیه H_0 صفر مبتنی بر ریشه واحد متغیرها یا نامانایی آنها در سطح ۰,۰۵ اطمینان ردد می شود و تمامی متغیرهای پژوهش مانا می باشند. بنابراین بدون نگرانی از وجود ریشه واحد متغیرها، میتوان الگوی این تحقیق را برآورد کرد.

جدول ۳. نتایج آزمون مانایی (آزمون هادری)

وضعیت مانایی	آماره آزمون	آزمون معنی داری	نماد متغیر	تعریف عملیاتی
مانایی برقرار است	۱۱/۲۶۲۰	۰/۰...***	ST	سررسید بدھی
مانایی برقرار است	۱۰/۹۸۸۴	۰/۰...***	FSC	قابلیت مقایسه صورت های مالی
مانایی برقرار است	۱۷/۰۹۷۵	۰/۰...***	Size	اندازه شرکت
مانایی برقرار است	۷/۶۹۴۵۴	۰/۰...***	Market-to-book	ارزش بازار به ارزش دفتری هر سهم
مانایی برقرار است	۷/۸۷۵۹۶	۰/۰...***	Abnormal earnings	سود غیرعادی
مانایی برقرار است	۱۱/۸۶۲۶	۰/۰...***	Asset maturity	سررسید دارایی ها
مانایی برقرار است	۲/۴۱۶۴۹	۰/۰...***	Asset volatility	نوسان دارایی ها
مانایی برقرار است	۱۰/۰۳۹۲	۰/۰...***	Leverage	اهرم مالی
مانایی برقرار است	۸/۲۲۸۰۹	۰/۰...***	R&D	هزینه های تحقیق و توسعه

۱۰- آزمون هم خطی

عامل تورم واریانس (VIF) شدت هم خطی چندگانه را در تحلیل رگرسیون کمترین مرباعات معمولی ارزیابی می‌کند. در واقع یک شاخص معرفی می‌گردد که بیان می‌دارد چه مقدار از تغییرات مربوط به ضرایب برآورد شده باشد هم خطی افزایش یافته است. شدت هم خطی چندگانه را با برسی بزرگی مقدار VIF می‌توان تحلیل نمود. اگر آماره آزمون VIF به یک نزدیک بود نشان دهنده عدم وجود هم خطی است. به عنوان یک قاعده تجربی مقدار VIF بزرگتر از ۵ باشد هم خطی چندگانه بالا می‌باشد (توجه شود که در برخی موارد عدد ۱۰ نیز به عنوان آستانه معرفی می‌گردد).

جدول ۴. نتایج آزمون عامل تورم واریانس (VIF)

نام متغیر	نام متغیر	عامل تورم واریانس (VIF)
قابلیت مقایسه صورت‌های مالی	FSC	۰,۵۴۵۱
اندازه شرکت	SIZE	۱,۴۲۱۲
ارزش بازار به ارزش دفتری هر سهم	Market-to-book	۱,۵۵۸۴
سود غیر عادی	Abnormal earnings	۰,۸۵۶۵
سررسید دارایی‌ها	Asset maturity	۱,۲۲۳۵
نوسان دارایی‌ها	Asset volatility	۱,۲۲۰۳
اهرم مالی	Leverage	۰,۷۷۴۵
هزینه‌های تحقیق و توسعه	R&D	۰,۹۶۳۲

۱۱- آزمون واریانس ناهمسانی

نتایج آزمون واریانس ناهمسانی برای مدل پانل استفاده شده در جدول زیر نشان داده شده است. در آزمون والد تعدیل شده نتایج بدست آمده دلالت بر پذیرش فرضیه صفر و واریانس همسانی در مدل پانل تصریح شده دارد. به عبارتی، نتیجه آزمون والد تعدیل شده حاکی از عدم وجود واریانس ناهمسانی است.

جدول ۵. نتایج آزمون واریانس ناهمسانی بین گروهی (والد تعدیل شده)

آزمون	آماره	Prob
آزمون واریانس ناهمسانی بین گروهی (والد تعدیل شده)		
آماره کای دو	۲,۴۴۱۲	۰,۵۵۴۱

۱۲- آزمون خود همبستگی

هر وقت خطاهای متواالی یا جزء اخلال ها به هم مربوط باشند خودهمبستگی یا همبستگی پیاپی به وجود می‌آید. مشکل همبستگی پیاپی بیشتر در سری‌های زمانی بروز می‌کند و هرچه دوره زمانی کوتاه‌تر باشد امکان بروز همبستگی پیاپی بیشتر است. یعنی جملات اخلال از هم مستقل نیستند، بلکه با یک نظم خاصی به هم ارتباط دارند. موقعی که خطاهای متواالی هم عالمتند، همبستگی مثبت و موقعی که آن‌ها پی در پی تغییر علامت می‌دهند، همبستگی منفی داریم.

جدول ۶. نتایج آزمون خودهمبستگی (آزمون وولدریج)

آزمون	آماره	Prob
آزمون خودهمبستگی (آزمون وولدریج)		
F آماره	۲۳,۵۵۴۱	۰,۵۲۲۳

با توجه به نتایج جدول زیر، معنی داری آزمون F تعیین یافته (چاو) کمتر از ۰,۰۵ است. لذا از بین مدل اثرات ثابت و مدل داده‌های تلفیقی، مدل اثرات ثابت برگزیده می‌شود. در مرحله بعد معنی داری آزمون هاسمن کمتر از ۰,۰۵ است. لذا از بین مدل اثرات ثابت و مدل اثرات تصادفی، مدل اثرات ثابت برگزیده می‌شود. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت از بین سه مدل فوق، مدل اثرات ثابت جهت برآش مدل رگرسیونی مورد استفاده قرار گیرد.

جدول ۷. آزمون تعیین روش تخمین مدل داده‌های تابلویی

نتیجه	معنی داری	آماره آزمون	آزمون‌های تشخیص روش
تاكيد مدل اثرات ثابت در مقابل مدل داده‌های تلفيقی	۰/۰۰۰۰	۱۱/۹۴۶۴۶۳	آزمون F تعيم يافته
تاكيد مدل اثرات ثابت در مقابل مدل اثرات تصادفي	۰/۰۰۰۰	۵۳/۵۱۲۲۱۵	آزمون هاسمن
تاكيد مدل اثرات ثابت در مقابل مدل اثرات تصادفي و مدل داده‌های تلفيقی	نتيجه نهاي		

جدول ۸. نتایج آزمون رگرسیون فرضیه‌های تحقیق

متغیر Variable	ضربي Coefficient	انحراف معيار Std/Error	آماره تي t-Statist	معناداري Prob
قابلیت مقایسه صورت‌های مالی FSC	-۰/۰۰۹۱۱۶	.۰/۰۰۴۱۹۱	-۲/۱۷۵۲۷۱	*۰/۰۷۲۵
اندازه شرکت SIZE	.۰/۰۱۰۷۵۷	.۰/۰۱۷۹۸	۵/۹۸۲۳۹۶	***۰/۰۰۱۰
ارزش بازار به ارزش دفتری هر سهم Market-to-book	-۳/۹۷E-۰۵	۷/۸۵E-۰۵	-۰/۰۵۰۶۰۲۱	.۰/۶۳۰۹
سود غیر عادی Abnormal earnings	-۰/۰۰۴۲۶۵	.۰/۰۰۱۳۱۰	-۳/۲۵۶۸۹۶	**۰/۰۱۷۳
سررسید دارایی‌ها Asset maturity	-۰/۰۰۶۴۵۹	.۰/۰۱۴۶۷	-۹/۲۱۵۶۰۸	***۰/۰۰۰۱
نوسان دارایی‌ها Asset volatility	-۴۸۵۸۷/۳۱	۱۵۴۹۴/۲۷	-۳/۱۳۵۸۲۵	**۰/۰۰۲۰
اهرم مالی Leverage	.۰/۰۵۶۲۷۱	.۰/۰۰۸۰۸۶	۶/۹۵۹۱۴۴	***۰/۰۰۰۴
هزینه‌های تحقیق و توسعه R&D	.۰/۳۵۶۵۷۳	.۰/۲۶۳۷۵۸	۱/۳۵۱۸۹۶	.۰/۲۲۵۱
ضریب ثابت C	.۰/۷۳۱۳۰۵	.۰/۰۳۰۸۸۳	۲۳/۶۸۰۰۲۲	***۰/۰۰۰۰
آماره F (معنی داری کل رگرسیون)		۱۶۹/۶۳۴۹		
معناداري آماره		.۰/.....		
ضریب تعیین		.۰/۹۶۹۱۰۴		
ضریب تعیین تعديل شده		.۰/۹۶۳۳۹۱		
آماره دوربین واتسون		۱/۵۳۳۰۶۵		

نتایج مندرج در جدول شماره ۸ نشان می‌دهد مقدار معناداري آماره F ۰/۰۰۰ بوده و حاکی از برازش مناسب مدل و معنی داری کل رگرسیون می‌باشد. از سویی، مقدار ضریب تعیین تعديل شده ۰/۹۶ بوده و به عبارتی، حدود ۹۶ درصد از متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل تبیین شده‌اند. همچنین، آماره دوربین واتسون با مقدار ۱/۵۳ و قرار گرفتن آن بین بازه ۱/۵ الی ۲/۵ نشان از عدم وجود خودهمبستگی مرتبه بین خطاهای مدل می‌باشد.

✓ متغیر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی (متغیر t : FSC) با سطح معنی داری (۰/۰۷۲۵) دارای رابطه منفی و معنی دار با سررسید بدھی می‌باشد.

نتیجه نهایی پذیرش فرضیه تحقیق می‌باشد.

۱۳- نتیجه‌گیری، بحث و تفسیر

فرضیه‌ی این پژوهش و نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ی پژوهش بهصورت زیر است:

فرضیه‌ی این پژوهش به این صورت مطرح شد که " بین ساختار بدھی و قابلیت مقایسه صورت‌های مالی ارتباط معناداري وجود دارد ". نتایج حاصل از آزمون فرضیه نشان داد که قابلیت مقایسه صورت‌های مالی رابطه منفی با سررسید بدھی دارد. به عبارتی، درشككتهایی که قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و گزارشگری مالی با کیفیت باشد نقش سررسید بدھی کم رنگ‌تر می‌شود. مطابق یا نتایج گوماریز و بالستا (۲۰۱۶) بدھی‌های با سررسید کوتاه مدت این امکان را به اعتبار دهنده‌گان می‌دهد تا آن‌ها مذاکرات و روابط بیشتر با مدیران داشته باشند و در زمان قرارداد عملکرد شرکت را بهتر ارزیابی کنند. اعتبار دهنده‌گان از این طریق می‌توانند در خصوص تمدید شرایط قرارداد یا تغییر آن تصمیم گیری کنند. سررسید بدھی کوتاه مدت به دلیل وجود مشکلات نمایندگی، نقش نظارتی بر رفتار و عملکرد مدیریت دارد و اعتبار دهنده‌گان این امکان را دارند به دلیل وجود سررسید بدھی کوتاه مدت، با تمدید مجدد بدھی خود در تاریخ سررسید، از سو استفاده و رفتار فرصت طلبانه مدیران ممانعت به عمل آورند.

استفاده بیشتر از بدھی‌های کوتاه مدت منجر به کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و گزینش نامناسب می‌شود. در شرکت‌های با کیفیت گزارشگری مالی، سرسید بدھی به عنوان مکانیزم اصلی است که توسط اعتباردهندگان برای کنترل رفتار فرست طلبانه مدیران استفاده می‌شود. زمانی که در یک شرکت از بدھی با سرسید کوتاه مدت به عنوان ناظارت بر مدیریت استفاده شود به این معناست که شرکت، گزارش مالی با کیفیت ارائه نمی‌دهد و اطلاعات شفاف نیست و همین امر باعث می‌شود قابلیت مقایسه صورت‌های مالی در آن، نتایج درستی ارائه ندهد. در واقع وجود سرسید بدھی کوتاه مدت نشان دهنده عدم کیفیت گزارش مالی می‌باشد. بطور کلی وجود سرسید بدھی می‌تواند عدم تقارن اطلاعاتی و هزینه‌های نمایندگی را کاهش دهد. می‌توان گفت تا حدودی کیفیت گزارشگری مالی و سرسید کوتاه مدت بدھی جایگزین هم هستند. از انجایی که قابلیت مقایسه صورت‌های مالی به درستی عملکرد و فعالیت شرکت اشاره دارد، درصورت عدم وجود این مورد می‌توان از سرسید بدھی استفاده کرد و ازرا به عنوان ابزار ناظارتی جایگزین گزارش مالی با کیفیت قرار داد. مولینا و پناس (۲۰۰۸) بیان می‌کنند که کوتاه بودن سرسید بدھی‌ها اجازه کنترل‌های بهتر را برای مدیر فراهم می‌کند زیرا سرسید کوتاه‌تر، انگیزه مذاکرات مجدد برای تمدید بدھی را افزایش داده و قرض دهنده‌گان هم قرارداد بسته‌تر و دقیق‌تری را با قرض گیرنده منعقد کرده و آن‌ها می‌توانند با مشخص شدن عملکرد شرکت در طی اولین دوره، برای تصمیم‌گیری در خصوص تمدید قرارداد یا تعییر در شرایط قرارداد اقدام کنند. انتظار می‌رود استفاده بیشتر از بدھی‌های کوتاه مدت منجر به کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و گزینش نامناسب گردد (گوماریز و بالستا، ۲۰۱۴).

در صورتی که در شرکتی قابلیت مقایسه بیشتر باشد، باعث افزایش کیفیت گزارشگری مالی آن شرکت می‌شود و در مقابل، اعتباردهندگان اعتماد و هماهنگی بیشتری نسبت به آن‌ها دارند و بدھی با سرسید بلند مدت در اختیارشان قرار می‌دهد. قابلیت مقایسه و کیفیت گزارشگری بالا این سیگنال را می‌دهد که شرکت‌ها می‌توانند ریسک بیشتری را متوجه گردد و میتوان بدھی با سرسید بلند مدت در اختیارشان قرار داد. سرسید بدھی به محدودیت‌های زمانی و مالی شرکت در راستای توان تأمین هزینه‌ها و بهره‌های ناشی از ایجاد بدھی اشاره می‌کند (کیفیه و همکاران، ۲۰۱۶) و همچنین اگر شرکت‌ها ارقام حسابداری یکسانی را برای وقایع اقتصادی یکسان و ارقام حسابداری متفاوتی را برای وقایع اقتصادی متفاوت گزارش کنند؛ شاهد صورت‌های مالی قابل مقایسه خواهیم بود (هیئت استانداردهای حسابداری مالی آمریکا، ۲۰۱۰).

تضاد منافع بین سهامداران و المالکان مستقیماً تحت تأثیر کیفیت گزارشگری مالی قرار می‌گیرد؛ زیرا گزارش مالی شفاف، موجب کاهش شفاف اطلاعات و تسهیل ناظارت کارآمد می‌شود. درنتیجه، انتظار می‌رود کیفیت گزارشگری مالی در تصمیم‌گیری‌های شرکت‌ها دریابی نجودی طراحی قرارداد بدھی نقش داشته باشد (هیتز، ۲۰۰۷). شرکت‌هایی که از یکسو، دارای پروژه‌های خوب (خالص ارزش فعلی مثبت هستند) و از سوی دیگر، تحت وضعیت عدم تقارن اطلاعاتی قرار دارند؛ استفاده از بدھی کوتاه مدت را برای کاهش عدم تقارن اطلاعاتی ترجیح میدهند (فلانزی، ۱۹۸۶). محققین معتقدند که بدھی کوتاه مدت میتواند مشکل تأمین مالی در جایگزین نمودن دارایی را کاهش دهد. از سوی دیگر، تأمین مالی با بدھی کوتاه مدت، شرکت‌ها را قادر به گزارش ادواری عملکرد و ریسک عملیاتی خود به اعتباردهندگان میکند (کیل و نو، ۱۹۹۰). از اینرو، این ارزیابی دوره‌ای به وسیله اعتباردهندگه، بدھی کوتاه مدت را به تغییرات در ارزش شرکت کمتر حساس میکند (چایلز و همکاران، ۲۰۰۵).

۱۴- پیشنهادهای کاربردی

- براساس یافته‌های پژوهش حاضر مبنی بر وجود رابطهٔ معنادار بین قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و ساختار سرسید بدھی، به سرمایه‌گذاران در بورس اوراق بهادار و فعالان بازار سرمایه پیشنهاد می‌شود که هنگام اتخاذ تصمیم‌های سرمایه‌گذاری به این عوامل و شاخص‌های پیشنهادی در پژوهش توجه کنند و قابلیت مقایسه را در تصمیم‌های خود در نظر بگیرند، زیرا می‌تواند بصورت غیر مستقیم شاخصی از ریسک شرکت باشد.
- به مسئولان و مدیران سازمان بورس و اوراق بهادار نیز توصیه می‌شود در راستای کاهش عدم تقارن اطلاعاتی، راه‌های عملیاتی اتخاذ کنند و ناظارت بیشتری بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت داشته باشند.
- به تحلیلگران مالی و کارگزاری‌های بورس پیشنهاد می‌شود به شاخص سرسید بدھی که به عنوان یکی از شاخص‌های ریسک شرکت است، توجه کنند.
- اگر ساختار سرسید بدھی شرکت از دارایی، کوتاه‌تر باشد، هنگامی که زمان سرسید بدھی فرا می‌رسد، شرکت ممکن است وجه نقد کافی برای بازپرداخت اصل بدھی نداشته باشد. پیشنهاد می‌شود برای کاهش ریسک‌های مالی، شرکت‌ها تلاش کنند که سرسید بدھی و ساختار دارایی‌ها، با یکدیگر تطابق داشته باشد.
- با توجه به رابطهٔ معکوس متغیرهای پژوهش به اعتباردهندگان پیشنهاد می‌شود توجه بیشتری به قابلیت مقایسه صورت‌های مالی و شاخص‌های پیشنهادی در پژوهش داشته باشند و قابلیت مقایسه را مبنای برای قرارداد با شرکت قراردهند.
- برای نهادهای ناظارتی و تدوین کنندگان قوانین و استانداردها و کمیته تدوین استاندارد حسابداری مسئله کیفیت اطلاعات و ویژگی‌های آن همواره در کانون توجه بوده است، پیشنهاد می‌شود به این سو حرکت کنند که در قالب یک

استاندارد، محاسبه شاخص قابلیت مقایسه صورت های مالی را برای شرکت ها الزامی کنند. شرکت ها در یادداشت های توضیحی و گزارش هیئت مدیره شاخصی به عنوان قابلیت مقایسه ارائه دهنده استفاده کنندگان بتوانند به آن اتکا کنند. یافته های این پژوهش می تواند رهنمودهای لازم را در زمینه تووین قوانین و استانداردهایی در جهت افزایش قابلیت مقایسه اطلاعات حسابداری ارائه کند.

۱۵- پیشنهادات برای تحقیقات آتی

- پیشنهاد می شود متغیر های دیگر مانند تورم به عنوان یک متغیر اجتناب ناپذیر در پژوهش های بعدی بر رابطه سرسید بدھی و قابلیت مقایسه صورت های مالی مورد بررسی قرار بگیرد.
- برای محاسبه ی سرسید بدھی از شاخص های دیگر استفاده گردد.
- برای محاسبه ی قابلیت مقایسه از شاخص های دیگر استفاده گردد.
- با توجه به الزامی شدن تغییر استاندارد شماره یک حسابداری در سال ۹۸، که نحوه ارائه صورت های مالی می باشد، به بررسی موضوع تحقیق در بازه های زمانی قبل و بعد از سال ۹۸ پرداخته شود و سپس نتایج مقایسه گردد.

۱۶- محدودیت های پژوهش

- محدودیت های پژوهش حاضر عبارتند از:
- یکی از مشکل های عمدۀ این پژوهش، فقدان دسترسی به آمار کامل در تمام سال ها بود.
- با استفاده از داده های شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انجام شده است و شرکت های سرمایه گذاری، لیزینگ و بیمه به علت ماهیت خاص فعالیت آنها از جامعه آماری کنار گذاشته شده اند، لذا نتایج به دست آمده قابلیت تعمیم به تمامی شرکت ها را ندارد.

منابع

۱. حاجیها، زهره؛ اخلاقی، حسنعلی. (۱۳۹۲). بررسی تاثیر ویژگی های هیئت مدیره بر ساختار سرسید بدھی شرکت. حسابداری مدیریت، ۱۷، (۲)، ۵۹-۷۴.
۲. حاجیها، زهره؛ حسنعلی، اخلاقی. (۱۳۹۱). "بررسی عوامل موثر بر ساختار سرسید بدھی شرکت: آزمون تجربی تئوری نمایندگی و تئوری اهرم"، فصلنامه مطالعات تجربی حسابداری مالی، سال دهم، شماره ۳۳، صص ۱۴۷-۱۶۷
۳. حاجیها، زهره؛ حسنعلی، اخلاقی. (۱۳۸۹). ارائه مدلی برای تعیین ساختار سرسید بدھی شرکت های ایرانی بر اساس متغیرهای تولید ناخالص داخلی، نرخ تورم و عرضه پول"، فصلنامه علوم اقتصادی، سال سوم، شماره ۱۱، ص ۱۵۵-۱۷۶
۴. مرشد زاده، م؛ قربانی، م؛ شعبانی، ک. (۱۳۹۳) پایداری سود، شرایط اقتصادی و ارزش محتوای اطلاعات حسابداری در بورس اوراق بهادار تهران، مجله ی حسابداری مدیریت، ۷، (۴)، ۸۵-۱۰۳.
۵. معین الدین، م؛ یزدی، ع؛ دین پژوه، ف؛ زارع زاده، ز. (۱۳۹۳). بررسی تاثیر شرکت های واگذار شده در بورس اوراق بهادار بر اساس سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی بر بهبود مربوط بودن ارزش اطلاعات حسابداری. فصلنامه سیاست های مالی و اقتصادی، ۲، (۳)، ۱۳۵-۱۵۶.
۶. نیکومرام، ه؛ بنی مهدی، ب؛ رهنمای روپشتی، ف؛ کیایی، ع. (۱۳۹۲). دیدگاه اقتصاد سیاسی و مدیریت سود، فصلنامه حسابداری مدیریت، ۶، (۳)، ۳۱-۴۴.
۷. محمدضرایی، ف؛ منطقی، خ؛ عباسی، ا. (۱۳۹۶). بررسی اثر رکود تورمی بر مدیریت سود واقعی و تعهدی، فصلنامه حسابداری مدیریت، ۱۰، (۲)، ۱۴۰-۱۲۳.
8. Ahmed, G., Sheikh, N., Wang, Z. (2011). Determinants of capital structure: An empirical study of firms in manufacturing industry of Pakistan. Managerial Finance, 37(2), 117-133
9. Aygun, M., Ic, S., and Sayim, M. (2017). "The impact of debt structure on firm investments: Empirical evidence from turkey"7 Archives of Business Research, 2(2), 22-7
10. Alcock, Jamie A.B, Finn Frank C. and Kelvin JuiKeng Tan (2010), "The Determinants of Debt Maturity in Australian Firm available at: <http://ssrn.com/abstract=1728565>
11. Abeysekera, I.(2003). Plitical economy of accounting in intellectual capital reporting. The European Journal of Management and Public Policy, 2 (1),65-79
12. Biddle, G., Hilary, G., Verdi, R.S., (2009). How does financial reporting quality relate to investments efficiency, Journal of Accounting and Economics 48, 112–131
13. De Franco, G., Kothari, S. P., & Verdi, R. S. (2011). The benefits of financial statement comparability. Journal of Accounting Research, 49(4), 895-931.

14. Francis, J. R., Pinnuck, M. L., & Watanabe, O. (2013). Auditor style and financial statement comparability. *The Accounting Review*, 89(2), 605-633.
15. Financial Accounting Standards Board (FASB) (1980). Qualitative Characteristics of Accounting Information. Statement of Financial Accounting Concepts No. 2. Norwalk, CT: FASB. Available at <http://www.fasb.org/pdf/con2.pdf>
16. Habib, A, Hasan.M, Alhadi, A. (2017). Financial Statement Comparability on Corporate Cash Holdings, *Journal of Contemporary Accounting & Economics*:13(3): 304-321
17. Kale, J., & T. Noe. (1990). Risky Debt Maturity Choice in a Sequential Game Equilibrium. *Journal of Financial Research*, 13, pp.155-165.
18. Kim, J.B., Li, L., Lu, L.Y., Yu, Y., (2020). Financial statement comparability and managers' use of corporate resources. *Account*
19. Kim, J.B., Luo, L., & Xei, H. (2016). Dividend payments and stock price crash risk. www.ssrn.com
20. Madan, K. (2007). An analysis of the debt-equity structure of leading hotel chains in India. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 19(5), 397-414.
21. Ortiz-Molina, H., Penas, M.F., (2008). Lending to small businesses: the role of the loanmaturityinaddressinginformationproble ms. *SmallBusinessEconomics* 30, 361° 383
22. Stephana, A., & O. Talaverab, & T. Andriy. (2011). Corporate Debt Maturity Choice in Emerging Financial Markets. *The Quarterly Review of Economics and Finance*, 51, pp.141-151
23. Terra, P. R. S. (2011). Determinants of Corporate Debt Maturity in Latin America. *European Business Review*, 23 (1), pp.45-70.
24. Wang, C.W., Chiu, W.C., King, T,H,D.,(2020). Debt maturity and the cost of bank loans. *J.Bank. Financ.*112,105235